

Mjölby kommun, Arbetsutskott 2024-11-04

§ 148

Diarienummer:

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning - revidering**Bakgrund**

Nuvarande riktlinjer för god ekonomisk hushållning är beslutad av KF 2016-11-15 § 112.

Sammanfattning

Förslaget på ny riktlinje innefattar både finansiella mål och verksamhetsmässiga mål. De finansiella målen delas in i långsiktigt finansiellt mål för god ekonomisk hushållning och kortsiktiga finansiella och verksamhetsmässiga styrtal i den årliga Mål och budgeten. Verksamhetsmässiga mål föreslås vara en kombination av KF-mål och styrtal som speglar grunduppdraget.

Beslutsunderlag

Muntlig information.

Ekonomichef, verksamhetsstrateg och redovisningsstrateg redogör för ärendet.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Arbetsutskottet överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för beslut.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Akten

Kommunstyrelsens förvaltning

Datum 2024-11-04
Diarienummer KS/2024:257

Handläggare
Maria Åhström
Telefon 010-234 51 27

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Bakgrund

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommuner och regioner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och besluta om riktlinjer för detta. Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning ska en årlig utvärdering göras av om mål och riktlinjer för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen.

Sammanfattning

De finansiella och verksamhetsmässiga mål som kommunfullmäktige årligen anger i Mål och budget utgör de mål som har betydelse för god ekonomisk hushållning i Mjölby kommun. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning avser den politiska styrningen över ekonomin främst på lång sikt. Syftet med riktlinjerna är att ange ramar för god ekonomisk hushållning i Mjölby kommun samt vilka grundantaganden som utgör basen för god ekonomisk hushållning som politiskt måste beaktas i samband med varje års mål- och budgetprocess.

Det långsiktiga finansiella målet för god ekonomisk hushållning i Mjölby kommun är att det justerade egna kapitalet som andel av skatter och bidrag som minst ska uppgå till 30 procent och inte överstiga 40 procent. De verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning utgörs av kommunfullmäktiges mål för perioden samt ett antal styrtal.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-11-04
Riktlinjer för god ekonomisk hushållning 2024-11-04
Riktlinjer för god ekonomisk hushållning 2016-11-15

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige upphäver riktlinjer för god ekonomisk hushållning beslutade 2016-11-15 § 112
2. Kommunfullmäktige fastställer riktlinjer för god ekonomisk hushållning att gälla från och med 2025.

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-11-04
Diarienummer KS/2024:257

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Ekonomiavdelningen
Akten

Beskrivning av ärendet

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin och verksamheten både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Samtidigt som regelverket kan uppfattas som komplicerat är det i grunden ganska enkelt:

- Kommunen kan inte över tid bedriva en verksamhet där kostnaderna är högre än intäkterna.
- För att säkra generationsperspektivet behövs ett långsiktigt perspektiv som att kommande generationer inte sätts i en sämre sits än nuvarande generation.
- Syftet med verksamheten är att få största möjliga nytt för skattebetalarnas pengar utifrån politiska prioriteringar, inte att ge vinst eller avkastning.
- Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning och kvalitet.
- Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, dvs en koppling mellan ekonomi och verksamhet.

För att kunna ta ställning vad som är god ekonomisk hushållning bör hänsyn tas till nuvarande ekonomiska ställning samt framtida prognostiserad utveckling och eventuella risker såsom exempelvis skuldnivåer och ränterisk. Utifrån dessa faktorer samt den politiska viljeinriktningen för verksamhetens utveckling tas ställning till vilka finansiella mål som ska gälla på kort och på lång sikt. Ett överskottsmål har alltid en alternativkostnad. Om kommunen ska stärka det egna kapitalet måste någon kostnadsdel minska, exempelvis genom att avstå från en politisk satsning eller öka intäkterna.

God ekonomisk hushållning i Mjölby kommun bygger på fyra vägledande principer; generationsperspektivet, verksamhetsfokus, finansiella mål är en politisk bedömning och transparens och medborgarperspektiv.

Riktlinjerna anger ett finansiellt mål på lång sikt, finansiella mål på kort sikt och verksamhetsmässiga mål för kommunens utveckling och för dess grunduppdrag. God ekonomisk hushållning utvärderas genom en samlad bedömning av det långsiktiga finansiella målet samt måluppfyllelse av de verksamhetsmässiga målen.

Mjölby kommuns långsiktiga finansiellt mål är "justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag". Definitionen av justerat eget kapital är eget kapital minus ansvarsförbindelse för pensioner inklusive löneskatt. Definitionen av skatter och bidrag är skatteintäkter, generella bidrag och utjämning.

Möjligheten att använda resultatreserv (RER) och tidigare resultatutjämningsreserv (RUR) kommer fortsatt att tillämpas.

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-11-04
Diarienummer KS/2024:257

Syfte

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning avser den politiska styrningen över ekonomin främst på lång sikt. Syftet med riktlinjerna är att ange ramar för god ekonomisk hushållning i Mjölby kommun samt vilka grundantaganden som utgör basen för god ekonomisk hushållning som politiskt måste beaktas i samband med varje års mål- och budgetprocess.

Lagrum

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommuner och regioner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och besluta om riktlinjer för detta. Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning ska en årlig utvärdering göras av om mål och riktlinjer för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen.

Finansiering/ekonomiska konsekvenser

Riktlinjerna i sig får inga ekonomiska konsekvenser.

Avstämning mot planer och policy

Mjölby kommun har haft riktlinjer för god ekonomisk hushållning sedan 2013 då lagkravet infördes. De reviderades 2016-11-15. God ekonomisk hushållning har sedan dess årligen utvärderats i delårsrapport och årsredovisning. Resultatet har varierat under åren men har sedan 2016 inte uppvisat god ekonomisk hushållning utifrån båda perspektiven.

Samråd

Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har tagits fram i dialog med kommunstyrelsen. Riktlinjerna har diskuterats på kommunstyrelsens extra budgetberedning 2024-10-09 och på kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-11-04.

Bedömningar/överbäggande

De överbägganden som har gjorts avseende det finansiella perspektivet är dels vilket finansiellt mål som bäst anses spegla det långsiktiga perspektivet och dels vilken nivå som kan sägas utgöra god ekonomisk hushållning för Mjölby.

Det egna kapitalet kan ses som en summering av tidigare års ekonomiska utfall och det utgör en bra grund för den långsiktiga ekonomistyrningen. För att få en jämförelse av det egna kapitalet över tid bör det knytas till ett relevant referensvärde. För kommuner är det skatter och bidrag som är den viktigaste inkomstkällan och att knyta samman dessa möjliggör jämförelse av det egna kapitalets relativa värde över tid.

För att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning finansiellt ska det justerade egna kapitalet som andel av skatter och bidrag uppgå till minst 30% och inte överstiga 40%.

Styrtalet har kraftigt förbättrats från 2014 till 2023, från -3,2% till 30,7%. Jämförelsekommunerna uppvisar liknande förbättring. Vid en framåtblick ses nivån närma sig 40% under förutsättning att resultatnivån uppgår till 55 mnkr årligen, vilket motsvarar resultatnivåer på 2,1–2,5 %.

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-11-04
Diarienummer KS/2024:257

Det är viktigt att tänka på att vad som kan betraktas som en rimlig nivå varierar mellan olika kommuner. Det finns ingen tydlig nivå utan det beror på olika historiska händelser, organisering i exempelvis koncernbolag etc. Det finns heller inget egenvärde i att ständigt öka det egna kapitalet när en rimlig nivå har uppnåtts, då det skulle kunna innebära ett större skatteuttag än nödvändigt.

Justerat eget kapital	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mjölby	-3,2%	2,8%	10,6%	16,0%	17,3%	15,3%	19,8%	25,5%	31,9%	30,7%
Pendlingskommun nära större stad	8,5%	11,9%	16,3%	19,5%	21,0%	22,9%	26,5%	31,5%	35,5%	35,7%
Riket	35,5%	38,9%	42,6%	46,2%	48,5%	51,4%	56,5%	61,8%	65,0%	65,4%

	Prognos		Budget						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Skatt och bidrag	1 972	2 059	2 149	2 231	2 308	2 399	2 487	2 583	
Eget kapital	1 142	1 136	1 187	1 242	1 297	1 352	1 407	1 462	
Ansvarsförbindelse	538	552	530	496	471	451	431	411	
Justerat eget kapital mnkr	604	584	657	746	826	901	976	1 051	
Årets resultat	4	-6	51	55	55	55	55	55	
Justerat eget kapital %	30,6%	28,4%	30,6%	33,4%	35,8%	37,6%	39,2%	40,7%	
Resultatnivå/skatter och bidrag	0,2%	-0,3%	2,4%	2,5%	2,4%	2,3%	2,2%	2,1%	

God ekonomisk hushållning verksamhetsmässigt utvärderas likt tidigare genom måluppfyllelse av kommunfullmäktiges mål. För att få med kommunens grunduppdrag har riktlinjerna kompletterats med styrtal.

God ekonomisk hushållning för Mjölby kommun uppnås när kommunens långsiktiga finansiella mål och mål för verksamheten är uppfyllda. Utvärdering sker genom samlad bedömning av utveckling i önskad riktning.

Beaktande av barnkonventionen

Riktlinjerna i sig har ingen bäring på barnkonventionen. Den vägledande principen generationsperspektivet tillser att nuvarande generation inte övervältrar kostnader på kommande generationer.

Kommunikation av styrdokumentet

Riktlinjerna kommer att publiceras på kommunens hemsida och på intranätet Mint. Ekonomichef ansvarar för att informera kommunens ledningsgrupp, kommunstyrelsens förvaltnings ledningsgrupp och ekonomerna.

Årligen i samband med mål- och budgetprocessen kopplas arbetet med att prioritera mål och medel för verksamheten till riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Årligen sker utvärdering av god ekonomisk hushållning i delårsrapport och årsredovisning.

Kommunstyrelsens förvaltning

Andreas Capilla
Kommundirektör

Maria Åhström
Ekonomichef



Mjölby kommun

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Beslutsparagraf: xx/2024-11-26

Diarienummer: KS/2024:257

Dokumentansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig handläggare: Ekonomichef

Vision

Policy

Strategi

Plan

Riktlinje

1. Sammanfattning

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommuner och regioner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och besluta om riktlinjer för detta. Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning ska en årlig utvärdering göras av om mål och riktlinjer för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

De finansiella och verksamhetsmässiga mål som kommunfullmäktige årligen anger i Mål och budget utgör de mål som har betydelse för god ekonomisk hushållning i Mjölby kommun. Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning i avser den politiska styrningen över ekonomin främst på lång sikt. Syftet med riktlinjerna är att ange ramar för god ekonomisk hushållning i samt vilka grundantaganden som utgör basen för god ekonomisk hushållning som politiskt måste beaktas i samband med varje års mål- och budgetprocess.

Det långsiktiga finansiella målet för god ekonomisk hushållning är att det justerade egna kapitalet som andel av skatter och bidrag som minst ska uppgå till 30 procent och inte överstiga 40 procent. De verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning utgörs av kommunfullmäktiges mål för perioden samt ett antal styrtal.

Mjölby kommun tillämpar resultatutjämningsreserv (RUR) samt resultatreserv (RER).

2. Inledning

I kommunallagen (2017:725) 11 kap 1 § står att kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för kommunen eller regionen. Om kommunen eller regionen har en resultatreserv (RER) och/eller en resultatutjämningsreserv (RUR) ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av dessa. I lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning står angivet att förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. I kommunens budget ska de finansiella och verksamhetsmässiga mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. Lagstiftningen är i många stycken en ramlag utan alltför många detaljregleringar.

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin och verksamheten både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. I slutändan är dock det finansiella perspektivet styrande för vilka verksamhetsmässiga ambitioner kommunen har råd med, allt annat lika. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens ekonomiska ställning och dess utveckling, och anger därmed de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet som kommunen bedriver.

3. Riktlinjens innehåll

3.1 God ekonomisk hushållning i Mjölby kommun

De finansiella och verksamhetsmässiga mål som kommunfullmäktige årligen anger i budgeten utgör de mål som har betydelse för god ekonomisk hushållning i Mjölby kommun. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning avser den politiska styrningen över ekonomin främst på lång sikt. Syftet med riktlinjerna är att ange ramar för god ekonomisk hushållning i Mjölby kommun samt vilka grundantaganden som utgör basen för god ekonomisk hushållning som politiskt måste beaktas i samband med varje års mål- och budgetprocess.

För att kunna ta ställning vad som är god ekonomisk hushållning bör hänsyn tas till nuvarande ekonomiska ställning samt framtida prognostiserad utveckling och eventuella risker såsom exempelvis skuldnivåer och ränterisk. Utifrån dessa faktorer samt den politiska viljeinriktningen för verksamhetens utveckling tas ställning till vilka finansiella mål som ska gälla på kort och på lång sikt. Ett överskottsmål har alltid en alternativkostnad. Om kommunen ska stärka det egna kapitalet måste någon kostnadsdel minska, exempelvis genom att avstå från en politisk satsning eller öka intäkterna.

3.1.1 Vägledande principer

God ekonomisk hushållning i Mjölby kommun bygger på fyra vägledande principer:

Generationsperspektivet

Varje generation ska själv bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Det innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Det innebär också att den löpande verksamheten i normalfallet inte till någon del lånefinansieras.

Generationsperspektivet kan ses dubbelriktat då nuvarande generation inte redan nu ska behöva betala för framtida förbrukning.

Verksamhetsfokus

Kommunerna ansvarar för en stor del av den samhällsservice som finns och är enligt lag skyldiga att bedriva vissa verksamheter. Finansiering sker främst via skatter och bidrag och målet är att kommunen ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Syftet med kommunal verksamhet är inte att generera överskott och ackumulera eget kapital. Ekonomistyrningen bör stödja verksamheten. Den kommunalekonomiska logiken är uppbyggd på årsvisa budgetar, avstämningar, utvärderingar och balanskrav. Verksamhetens fokus har en längre tidshorisont. För att få ihop den ekonomiska och verksamhetsmässiga logiken ska det finnas möjlighet att balansera över- och underskott mellan åren.

Finansiella mål är en politisk bedömning

Enligt kommunallagen sköts kommuner på demokratins och den kommunala självstyrelsens grund. Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och kommunfullmäktige ska besluta de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Vad gäller finansiella mål finns ingen absolut nivå att förhålla sig till. Det är helt en politisk bedömning som måste anges i varje års budget utifrån historiska resultat, prognoser över den framtida ekonomiska och verksamhetsmässiga utvecklingen samt risker i desamma. Ett finansiellt mål som tar utrymme från driftbudgeten har alltid en alternativkostnad i form av utebliven verksamhet och/eller sänkt skattesats. Det är en politisk uppgift att väga nyttan av finansiella målnivåer mot behov av medel i verksamhet.

Transparens och medborgarperspektiv

Den kommunala verksamheten bedrivs i huvudsak med offentliga medel, där kommunalskatten är största intäkten. Till skillnad från ett privat företag där verksamheten är ett medel för att erhålla vinst är logiken den omvända; att med hjälp av främst skatteintäkter få ut så mycket verksamhet som möjligt. Att få ut största möjliga nytta och att utgå från ett medborgarperspektiv är centralt. Kommunen styrs genom politiska församlingar och det är viktigt med en transparent mål- och budgetprocess.

3.2 Finansiella mål

Enligt kommunallagen ska kommunen i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp i delårsbokslut och i årsredovisning.

Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning givet rådande förutsättningar och för att värdesäkra eget kapital.

3.2.1 Finansiellt mål på lång sikt

Mjölby kommun har ett långsiktigt finansiellt mål - justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag. Definitionen av justerat eget kapital är eget kapital minus ansvarsförbindelse för pensioner inklusive löneskatt. Definitionen av skatter och bidrag är skatteintäkter, generella bidrag och utjämning.

Det egna kapitalet kan ses som en summering av tidigare års ekonomiska utfall och det utgör en bra grund för den långsiktiga ekonomistyrningen. För att få en jämförelse av det egna kapitalet över tid bör det knytas till ett relevant referensvärde. För kommuner är det skatter och bidrag som är den viktigaste inkomstkällan och att knyta samman dessa möjliggör jämförelse av det egna kapitalets relativa värde över tid.

I takt med befolkningstillväxt och tillväxt i ekonomin ökar denna intäkt över tid och det justerade egna kapitalets andel av skatter och bidrag kommer att minska om överskottet över tid inte motsvarar del av ökningen. Genom att koppla justerat eget kapital till skatter och bidrag erhålls ett nyckeltal som värdesäkras i och med att ekonomin utvecklas, vilket är enligt generationsperspektivet.

Det justerade egna kapitalet som andel av skatter och bidrag ska som minst uppgå till 30 procent och inte överstiga 40 procent för att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning utifrån ett finansiellt perspektiv.

3.2.2 Finansiella mål på kort sikt

Kommunfullmäktige fastställer årligen nivå på finansiella styrtal i Mål och budget. Dessa styrtal är de finansiella målen på kort sikt:

- Årets resultat som andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- Soliditet.
- Självfinansieringsgrad av investeringar.

3.2.3 Mål för verksamheten

De verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning utgörs av kommunfullmäktiges mål för perioden samt ett antal styrtal.

Kommunfullmäktiges mål visar en utveckling i förhållande till kommunens vision. Styrtalen för god ekonomisk hushållning speglar utvecklingen av kommunens grunduppdrag. Kommunfullmäktiges mål och styrtalen för god ekonomisk hushållning fastställs årligen i Mål och budget.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsmässigt perspektiv innebär att kommunfullmäktiges mål och styrtal för god ekonomisk hushållning har utvecklats i önskvärd riktning utifrån en samlad bedömning och ett långsiktigt perspektiv.

3.2.4 Utvärdering av god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning för Mjölby kommun uppnås när kommunens långsiktiga finansiella mål och mål för verksamheten är uppfyllda.

3.3 Balanskrav

I årsredovisningens förvaltningsberättelse ska en balanskravsutredning upprättas. Av denna utredning ska det framgå vilka justeringar av årets resultat som har gjorts för att räkna fram "Årets resultat efter balanskravsjusteringar" samt "Årets balanskravsresultat" där hänsyn tagits till eventuell reservering till eller disponering från resultatreserv (RER)/resultatutjämningsreserv (RUR).

I förvaltningsberättelsen ska även en redovisning av "Balanskravsresultat att reglera" göras om det finns ett negativt resultat som ska återställas. Om det i årsredovisningen konstateras att ett balanskravsunderskott för räkenskapsåret anger regelverket att underskottet ska regleras senast efter tre år. Kommunfullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur en reglering ska ske. Beslut om en åtgärdsplan bör fattas snarast efter att ett negativt resultat konstaterats i bokslutet.

3.4 Reserver

Om kommunen väljer att använda sig av resultatreserv (RER) och/eller resultatutjämningsreserv (RUR) ska riktlinjer för god ekonomisk hushållning även innehålla riktlinjer för hantering av dessa.

Enligt det beslut som riksdagen fattade utifrån propositionen den 25 oktober 2023 kan medel till resultatutjämningsreserv (RUR) ej längre avsättas. De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2024, det vill säga från och med räkenskapsåret 2024. Riksdagsbeslutet innebär att det ges en möjlighet att reservera medel till en resultatreserv (RER).

Det är endast disponering av medel från RUR som kan ske fram till utgången av 2033. Medel från RUR får användas i enlighet med nuvarande regelverk, det vill säga för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

3.4.1 Resultatutjämningsreserven (RUR)

Mjölby kommun har tillämpat RUR sedan 2013 och kommer att nyttja möjligheten att ha den kvar till 2033 enligt tidigare fastställt regelverk av kommunfullmäktige.

Disponering av RUR

- RUR får disponeras vid stagnerande intäkter eller oförutsedd kostnadsutveckling så att resultatet inte blir negativt.
- Dispositionen får maximalt uppgå till 80 procent av reserven det första året, resterande nästkommande år, om första punkten är uppfylld.
- Beslut om kommande års disposition kan fattas i samband med budgetbeslutet. Den slutliga dispositionen fastställs i samband med årsredovisningen.

3.4.2 Resultatreserv (RER)

Mjölby kommun tillämpar RER från 2024 och anger följande riktlinjer:

Reservering till RER

Reservering får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 1 procent av summan av skatter och bidrag. Om kommunen har ett negativt eget kapital (inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner) gäller motsvarande 2 procent. Maximalt får RER uppgå till 5 procent av skatter och bidrag.

Nyttjande av RER är möjligt vid tillfälligt svag skatteunderlagsutveckling, förändringar i utjämningsystem, tillfälliga kostnader vid konjunktursvängningar, omstrukturering av verksamhet eller andra oförutsedda samt ej påverkbara utgiftsökningar och inkomstbortfall. RER ska inte användas för att täcka långsiktiga kostnadsökningar, för att möta ökade ambitioner eller kompensera för ineffektiv verksamhetsdrift.

Kommunfullmäktige fattar beslut om belopp för nya reserveringar till RER i samband med behandling av årsredovisningen.

Disponering av RER

Kommunfullmäktige fattar beslut om att budgetera med underskott som finansieras med disponering av RER i samband med behandling av Mål och budget.

Kommunfullmäktige beslutar i samband med behandling av årsredovisningen om disponering av RER efter en slutlig avstämning i bokslutet av hur mycket som finns att disponera av RER och hur mycket som behöver disponeras för att balanskravsresultatet ska bli noll.

4. Ansvar och uppföljning

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska aktualitetsprövas varje mandatperiod. Dessa riktlinjer ska ligga till grund för beslut om årlig mål och budget samt hantering av årets resultat vid bokslut.

Ekonomichef ansvarar för aktualitetsprövning och vid behov revidering av riktlinjerna. Riktlinjerna gäller från och med 2025.



Mjölby kommun
Förvaltning: Kommunstyrelsens förvaltning
Telefon: 010-234 50 00
E-post: kommunstyrelsen@mjolby.se
Besöksadress: Burensköldsvägen 11–13, 595 80 Mjölby

The logo for Världsvan & Hemkär is a red, rounded rectangle. Inside, the text "Världsvan & Hemkär" is written in white, sans-serif font.

Världsvan
& Hemkär



Mjölby Kommun

Riktlinjer för God ekonomisk hushållning

Antagna av KF 2016-11-15 § 112

Maria Åhström
2016-10-20
Kommunstyrelsens förvaltning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 8 kap 1 § ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

De lokala riktlinjerna ska ta sin utgångspunkt i det strategiska mer långsiktiga perspektivet.

Följande ska gälla som Mjölby kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Övergripande målsättning

Mjölby kommuns ekonomi ska präglas av ansvarstagande i såväl goda som sämre tider. God ordning på ekonomin skapar handlingsutrymme både på kort och på lång sikt.

Kommunens resurser får inte förbrukas över tiden. Kommunen ska ha en långsiktig tillväxt i balans och ha ett resultat som försäkrar kommande invånare en bibehållen eller förbättrad nivå på verksamhet, service och anläggningar.

Nivå för årets resultat

1. Årets resultat ska vara 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Nivå för eget kapital och/eller soliditet

2. Soliditeten ska överstiga noll inklusive samtliga pensionsförpliktelser.

Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på sikt. Den visar hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen äger, d.v.s. det egna kapitalet i förhållande till totala tillgångar. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen, tillgångarnas och skuldernas förändring. Strävan är att minska skuldbelastningen och därmed frigöra utrymme på driftsresultatet.

Självfinansieringsgrad av investeringar

Investeringsnivå bör anpassas till utrymmet för egenfinansiering. För att klara en långsiktig självfinansiering ska investeringsnivån för all verksamhet exklusive va-verksamhet, avfallshantering och markexploatering finansieras till 100 % med skattemedel, d.v.s. med avskrivningar och del av årets resultat. Enskilda år kommer detta inte kunna uppnås men över tid är det en nödvändighet för att uppnå god ekonomisk hushållning.

3. Kommunen ska självfinansiera sina skattefinansierade investeringar.

Nettokostnadsutveckling

4. Verksamhetens nettokostnader ska inte öka i snabbare takt än vad intäkter från skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning gör.

Kostnadskontroll är säkerligen den viktigaste variabeln för att uppnå planerade resultat. Genom att fokusera på kostnadsutvecklingen i den löpande verksamheten i förhållande till intäkternas utveckling skapas ett relationstal som tar hänsyn till detta, nämligen att verksamheternas nettokostnader på sikt inte kan öka snabbare än kommunens skatteintäkter.

Nivå för skattesats

5. Kommunens verksamhet ska bedrivas inom ramen för en oförändrad skattesats. (Gäller efter 2014 års skattehöjning.)

Krav på förvaltningar

6. Samtliga övergripande organisatoriska enheter ska hålla tilldelade budgetar.

Årets uppföljningar ska alltid innehålla förslag till åtgärder när ett underskott befaras.

Att den av kommunfullmäktige tilldelade budgeten hålls i ekonomiska termer är ett krav för att övriga riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska kunna hållas.

Resultatutjämningsreserv

Enligt kommunallagen 8 kap 1 § ska kommunfullmäktige besluta om god ekonomisk hushållning. Om kommunen har en resultatutjämningsreserv (RUR) ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den.

Enligt lagstiftningen får medel från en resultatutjämningsreserv användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Följande ska gälla som Mjölby kommuns riktlinjer för hantering av resultatutjämningsreserven.

Reservering till RUR

- Till resultatutjämningsreserv får reserveras det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 2 procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. (Lagstiftningens minikrav).
- Resultatutjämningsreserven får vara högst 5 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. (Motsvarar 2017 ca 74 mnkr.)
- Beslut om kommande års reservering kan fattas i samband med budgetbeslutet. Den slutliga reserveringen fastställs i samband med årsredovisningen.

Disponering av RUR

1. Resultatutjämningsreserven får disponeras vid stagnerande intäkter eller oförutsedd kostnadsutveckling så att resultatet inte blir negativt.
2. Dispositionen får maximalt uppgå till 80 procent av reserven det första året, resterande nästkommande år, om första punkten är uppfylld.
3. Beslut om kommande års disposition kan fattas i samband med budgetbeslutet. Den slutliga dispositionen fastställs i samband med årsredovisningen.